Lietas arhīva Nr. A42-00423-18/7
ECLI:LV:ADRJRIT:2018:0509.A420209117.1.S
Lieta Nr.A420209117
(A–00423–18/7)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2018.gada 9.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Ābele,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz politiskās partijas /nosaukums A/ pieteikuma par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2017.gada 31.marta lēmuma Nr./numurs/ atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk ? Birojs) veica politiskās partijas „„/nosaukums A/" (turpmāk ? pieteicēja) 2015.gadā piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojuma pārbaudi.

Ar Biroja 2017.gada 31.marta lēmumu Nr./numurs/ (turpmāk ? Lēmums) uzdots pieteicējai 30 dienu laikā no Lēmuma spēkā stāšanās dienas pārskaitīt pretlikumīgi izlietotos valsts budžeta finanšu līdzekļus 263,02 *euro* apmērā valsts budžetā.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Maksājumi no pieteicējas valsts budžeta finansējuma konta par telpu apsardzes pakalpojumiem 58,42 *euro* un virszemes televīzijas abonēšanas pakalpojumiem 204,60 *euro* neatbilst Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma (turpmāk ? Finansēšanas likums) 7.^{4}panta pirmajā daļā noteiktajam.

[1.2] Atbilstoši lietā esošajai informācijai pieteicējai tika nodrošināti signalizācijas un kontroles ierīču apkalpošanas pakalpojumi birojos Rīgā un Daugavpilī visām janvāra un februāra dienām divdesmit četras stundas diennaktī. Savukārt publiskie pasākumi Rīgas birojā februārī notika divpadsmit reizes, Daugavpils birojā janvārī – astoņas dienas, februārī – astoņas dienas. Ņemot vērā, ka līgumi par apsardzes pakalpojumu nodrošināšanu ar SIA "EVOR.M" un SIA "ALVO" noslēgti uz nenoteiktu laiku, nav pamata uzskatīt, ka telpu apsardzes pakalpojumi tika nodrošināti tikai saistībā ar noteiktu iedzīvotājiem paredzēto izglītošanas pasākumu vajadzībām.

[1.3] Pieteicējai ar SIA "Lattelecom" 2015.gada 1.janvārī noslēgts līgums par elektronisko sakaru pakalpojumiem uz nenoteiktu laiku. Turklāt līguma vispārīgo noteikumu 5.2.punkts nepiešķir pieteicējai tiesības veikt televīzijas programmās ietilpstošo autortiesību un blakustiesību objektu publisko izpildījumu. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka virszemes televīzijas abonēšanas pakalpojumi 2015.gada janvārī – decembrī tika nodrošināti tikai saistībā ar noteiktu iedzīvotājiem paredzētu izglītošanās pasākumu vajadzībām, proti, jebkurai personai nodrošinot iespēju skatīties televīzijas raidījumus.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2017.gada 3.maijā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu, kas pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Lēmumā ietvertais Finansēšanas likuma 7.^{4}panta pirmās daļas tulkojums neatbilst panta saturam un jēgai, kā arī ir juridiski absurds.

[2.2] Finansēšanas likuma anotācijā ietvertā norāde uz "pašiem nepieciešamākajiem izdevumiem" nebūt nenozīmē, ka Finansēšanas likuma 7.^{4}panta pirmās daļas noteikumi imperatīvi ietvertu "pašu nepieciešamāko izdevumu" kritēriju. Gluži otrādi – ar minēto saprotams, ka paredzētais valsts finansējums dod iespēju partijām segt pašus nepieciešamākos partiju ikdienas izdevumus.

[2.3] Apsardzes pakalpojumu nolīgšana, lai nodrošinātu tehnisko apsardzi pieteicējas biroju telpām, kurās regulāri notiek pieteicējas rīkotie iedzīvotāju izglītošanas pasākumi, saistībā ar kuriem nepieciešams nodrošināt pieteicējas pasākumu tehnikas un lektoru personīgu mantu saglabāšanu, ietilpst iedzīvotājiem paredzēto izglītošanās pasākumu (semināru) organizēšanā.

[2.4] Nav pamatota norāde, ka pieteicējas rīkotie pasākumi birojos nenotika katru dienu, lai gan telpu tehniskā apsardze tika nodrošināta katru dienu, jo absolūti neloģiska, nesaprātīga un pat nesaimnieciska būtu telpu tehniskās apsardzes pakalpojumu ikreizēja pasūtīšana no jauna tikai pasākumu norises dienām.

[2.5] Pieteicējas ieskatā virszemes televīzijas abonēšana pieteicējas birojā, lai nodrošinātu iespēju pieteicējas rīkoto izglītošanas pasākumu ietvaros šo pasākumu dalībniekiem skatīties aktuālus politiskus raidījumus un ziņas, ietilpst jēdzienā "iedzīvotājiem paredzēto izglītošanās pasākumu (semināru) organizēšanā". Turklāt, līdzīgi kā biroju telpu tehniskās apsardzes gadījumā, absolūti neloģiska, nesaprātīga un pat nesaimnieciska būtu telpu virszemes

televīzijas pakalpojuma ikreizēja pasūtīšana no jauna tikai pasākumu norises dienām.

[2.6] Kas attiecas uz norādi, ka līguma par elektronisko sakaru pakalpojumiem vispārīgo noteikumu 5.2.punkts nepieļauj neatļautu publisko izpildījumu, Birojs nav ņēmis vērā, ka Autortiesību likuma noteikumi par autortiesību un blakus objektu publisko izpildījumu neattiecas uz presē, radio vai televīzijas raidījumos vai citos saziņas līdzekļos sniegto informāciju par dienas jaunumiem, dažādiem faktiem un notikumiem.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2017.gada 12.jūnijā saņemts Biroja paskaidrojums par pieteikumu. Birojs pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, atsaucoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112. [1]panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa konstatē, ka nepastāv šķēršļi izskatīt lietu rakstveida procesā, tādējādi tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietas dalībnieku paskaidrojumus, lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[6] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, bet gan par Finansēšanas likuma 7.[4]panta interpretāciju un piemērošanu. Proti, vai maksājumi par apsardzes pakalpojumiem un virszemes televīzijas abonēšanu ir atzīstami par Finansēšanas likuma 7.[4]panta pirmās daļas 1. un 6.punktā minētajiem izdevumiem, kuru apmaksai drīkst izmantot valsts budžeta piešķirto finansējumu.

[7] Finansēšanas likuma 7.[4]panta pirmā daļa noteic, ka valsts budžeta finansējumu politiskā organizācija (partija) izmanto savas politiskās un saimnieciskās darbības nodrošināšanai un ir tiesīga izlietot: 1) telpu īrei, tai skaitā sapulču organizēšanai, un pakalpojumiem, kas saistīti ar telpu īri, tai skaitā komunālajiem pakalpojumiem; 2) sakaru un interneta pakalpojumiem; 3) darba algām un citiem maksājumiem fiziskajām personām, kas saistīti ar attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) darbību vai attiecīgās politisko organizāciju (partiju) apvienības darbību; 4) zvērināta revidenta pakalpojumiem; 5) pētniecības darbiem, aptaujām un konsultācijām; 6) iedzīvotājiem paredzēto izglītošanas pasākumu, tai skaitā publisko pasākumu, semināru, labdarības pasākumu, organizēšanai, grāmatu, informatīvo materiālu izdošanai un izplatīšanai, izņemot ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanu; 7) politiskajai aģitācijai. Tātad minētajā normā ir noteikts, kādu izdevumu segšanai var tikt izmantots valsts budžeta finansējums.

[8] Finansēšanas likuma normas paredz piešķirto finansējumu izmantot tikai visnepieciešamākajiem izdevumiem. Šāds secinājums izriet no likumprojekta 1711/Lp9 „Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā" anotācijas. Minēto secinājumu apstiprina arī Saeimas 2010.gada 25.marta sēdes stenogramma *(http://159.148.23.174/steno/Saeima9/100325/st100325.htm)*.

Augstākā tiesa 2017.gada 3.novembra spriedumā lietā Nr.SKA–287/2017 (*sk. minētā sprieduma 5.–8.punktu)* un 2017.gada 1.decembra spriedumā lietā Nr.SKA– 292/2017 *(sk. minētā sprieduma 6.–10.punktu)* piekrita apgabaltiesas secinājumam, ka valsts finansējums ir paredzēts tikai partiju pašiem nepieciešamākajiem izdevumiem, taču vienlaikus, pamatojoties uz Finansēšanas likuma 7.[4]panta ievaddaļā un pirmās daļas 1.punktā norādīto uzskaitījumu, secināja, ka nav saredzams, ka likumdevēja griba ir bijusi sniegt izsmeļošu nepieciešamāko izdevumu uzskaitījumu, kurš nav paplašināms atbilstoši panta jēgai.

[9] Lēmumā konstatēts, ka pieteicēja, izmantojot piešķirto finansējumu, ir apmaksājusi SIA "EVOR.M" un SIA "ALVO" rēķinus (*lietas 89., 95.-96.lapa*) par apsardzes pakalpojumu sniegšanu /adrese 1/ un /adrese 2/ par kopsummu 58,42 *euro*. Arī no pieteicējas konta pārskata izriet un par to lietā nav strīda, ka pieteicēja 2015.gada 15.janvārī apmaksājusi SIA "EVOR.M" /datums/rēķinu Nr./numurs/ par summu 28,46 *euro (lietas 64.lapas otra puse)*, savukārt 2015.gada 5.februārī – SIA "ALVO" 2015.gada 22.janvāra rēķinu Nr. /numurs/ un 2.februāra rēķinu Nr./numurs/ par kopsummu 29,96 *euro (lietas 65.lapas otra puse)*.

Pieteicēja pieteikumā ir paskaidrojusi, ka izdevumi, kas saistīti ar apsardzes pakalpojumiem, ir atzīstami par Finansēšanas likuma 7.[4]panta pirmās daļas 1.punktā minētajiem izdevumiem. Tāpat pieteicēja ir norādījusi, ka apsardzes pakalpojumi pieteicējas birojos Rīgā un Daugavpilī bija nepieciešami, lai nodrošinātu drošu pieteicējas pasākumu tehnikas un lektoru personīgās tehnikas un mantu saglabāšanu. Tāpat pieteicēja uzskata, ka ikreizēja apsardzes līguma slēgšana uz katru pasākumu atsevišķi nebūtu atbilstoša saprātīgas saimniekošanas principam.

[10] Tiesa, izvērtējot administratīvo tiesu praksi, konstatē, ka līdzīgā lietā Administratīvā apgabaltiesa secinājusi, ka, ņemot vērā, ka strīdus tiesību normā norādītais uzskaitījums nav izsmeļošs, bet tam ir skaidrojoša nozīme, ņemot vērā normas mērķi ļaut partijām izmantot valsts piešķirto finansējumu savas saimniecības nodrošināšanai, atzinusi, ka arī apsardzes pakalpojumi, ievērojot apstākli, ka pieteicējas birojos atrodas tehnika, kas nepieder pašai pieteicējai, bet tiek nomāta, un ir nepieciešams nodrošināt gan šīs tehnikas, gan arī dokumentu drošību, atzinusi, ka arī šie izdevumi ir attiecināmi un nepieciešami, lai nodrošinātu pilnvērtīgu politiskās partijas biroja darbību *(sk. Administratīvās apgabaltiesas 2017.gada 11.decembra sprieduma lietā Nr.A420206815 13.punktu)*.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka arī izskatāmajā gadījumā izdevumi par apsardzes pakalpojumu nodrošināšanu ir atzīstami par Finansēšanas likuma 7.[4]panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajiem izdevumiem, kas ir saistīti ar telpu īri. Tiesa piekrīt apgabaltiesas un arī pieteicējas norādītajam, ka, nolīgstot apsardzes pakalpojumus, primāri, tiek nodrošināta gan pasākumu vietā esošā pieteicējas un lektoru tehnikas, kā arī citu lietu drošība. Tāpat tiesa no lietas materiāliem nekonstatē, ka pieteicējas veiktie maksājumi par apsardzes pakalpojumu sniegšanu būtu ekonomiski nepamatoti vai nesamērīgi vai arī tie būtu, objektīvi raugoties, lieki.

Arī attiecībā uz Lēmumā norādīto, ka apsardzes pakalpojumi tika izmantoti ne tikai pasākumu norises dienās, bet arī pārējā laikā, par ko lietā nav strīda, jo gan SIA "ALVO", gan SIA "EVOR.M" paskaidrojumos Birojam norāda, ka sniedza tehniskās apsardzes pakalpojumus biroja telpām, bet neveica pasākumu apsargāšanu (*lietas 85., 94.lapa*), tiesa norāda, ka gan tehnika, gan dokumenti pieteicējas birojā atrodas visu laiku. Tādējādi, ņemot vērā iepriekš pausto atziņu, ka apsardzes pakalpojumi ir nepieciešami pilnvērtīgam partijas biroja darbam, nav pamatota Biroja norāde, ka apsardzes pakalpojumi būtu nodrošināmi vien atsevišķās dienās izglītojošo pasākumu laikā. Turklāt tiesa piekrīt pieteicējas argumentam, ka ikreizēja līguma par apsardzes pakalpojumu noslēgšana uz katru atsevišķu pasākuma dienu viena mēneša (par biroja telpām /adrese 1/) un divu mēnešu (par biroja telpām /adrese 2/) ietvaros nebūtu atbilstoša saprātīgas saimniekošanas principam.

Ņemot vērā, iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka Lēmums nav pamatots un ir atceļams daļā par apsardzes pakalpojumiem izlietotajiem līdzekļiem

58,42 *euro*.

[11] Tāpat Lēmumā konstatēts, ka pieteicēja, izmantojot valsts piešķirto finansējumu, ir apmaksājusi SIA "Lattelecom" rēķinus par virszemes televīzijas abonēšanu laika posmā no 2015.gada janvāra līdz decembrim kopsummā par 204,60 *euro*. Birojs uzskata, tā kā līguma ar SIA "Lattelecom" pielikums par virszemes televīzijas nodrošināšanu ir noslēgts uz nenoteiktu laiku, nav pamata uzskatīt, ka virszemes televīzijas abonēšanas pakalpojumi 2015.gada janvārī–decembrī tika nodrošināti tikai saistībā ar noteiktu, iedzīvotājiem paredzēto izglītošanas pasākumu vajadzībām, tāpēc šie izdevumi ir atzīstami par izlietotiem neatbilstoši Finansēšanas likuma 7.^{4}panta pirmās daļas 6.punktā noteiktajam.

Savukārt pieteicēja norāda, ka izdevumi, kas saistīti ar virszemes televīzijas abonēšanu, ir atzīstami par Finansēšanas likuma 7.^{4} panta pirmās daļas 6.punktā minētajiem izdevumiem. Virszemes televīzija pieteicējas birojā /adrese 1/, tika ierīkota ar mērķi nodrošināt partijas rīkoto izglītojošo pasākumu dalībniekiem iespēju skatīties izglītojošos raidījumus, proti, semināros tiekot skatīti un analizēti aktuālie politiskie raidījumi un ziņas.

Tādējādi tiesai ir jāvērtē, vai virszemes televīzijas abonēšanas izdevumi ir atzīstami par tādiem izdevumiem, kas saistīti ar iedzīvotāju izglītošanas pasākumiem un vai to izlietojums atbilst Finansēšanas likuma 7.^{4}panta pirmās daļas 6.punktā noteiktajam.

[12] Izvērtējot pieteicējas 2015.gada iedzīvotājiem paredzēto izglītojošo pasākumu plānu *(lietas 130.–137.lapa)*, kas organizēti /adrese 1/, tiesa konstatē, ka laika periodā no 2015.gada 8.janvāra līdz 19.decembrim pieteicēja ir rīkojusi virkni pasākumu – kopskaitā 117 – par sabiedrībā nozīmīgiem jautājumiem, piemēram, par bēgļu krīzi, sabiedriskā transporta cenām, nekustamā īpašuma nodokli, vides problēmām, jauniešu iespējām izglītības jomā un darba tirgū u.tml. Lai arī ne pašā pasākumu plānā, ne pieteicējas mājaslapā tiesa neatrod izsmeļošu informāciju par pieteicējas organizēto pasākumu darba kārtību un saturu, tomēr tiesa neapšauba, ka pieteicējas iesniegtajā plānā minētie pasākumi varētu būt notikuši. Kā redzams no Lēmuma, tad arī Birojs nav apstrīdējis to, ka šādi pasākumi ir rīkoti.

Tāpat tiesa konstatē, ka Birojs nav apstrīdējis to, ka vispārīgi valsts budžeta piešķirtā finansējuma izlietojums izmaksu par virszemes televīzijas abonēšanu, lai nodrošinātu iedzīvotājiem paredzēto izglītošanas pasākumu organizēšanu, segšanai atbilst Finansēšanas likuma 7.^{4}panta pirmās daļas 6.punktā noteiktajiem kritērijiem. Kā izriet no Lēmuma, tad Birojs uzskata, tā kā līguma ar SIA "Lattelecom" pielikums par virszemes televīzijas nodrošināšanu ir noslēgts uz nenoteiktu laiku, nav pamata uzskatīt, ka virszemes televīzijas abonēšanas pakalpojumi 2015.gada janvārī – decembrī tika nodrošināti tikai saistībā ar noteiktu, iedzīvotājiem paredzēto izglītošanas pasākumu vajadzībām.

[13] Tiesa piekrīt Birojam, ka no iedzīvotājiem paredzēto izglītojošo pasākumu plāna neizriet, ka pasākumi ir notikuši katru dienu visu diennakti. Līdz ar to, protams, nevar izslēgt iespēju, ka televīzijas pakalpojumi tika izmantoti ne tikai izglītojošiem pasākumiem. Vienlaicīgi, kā tiesa jau konstatēja, gada laikā ir notikuši 117 pasākumi, kas ir pietiekami ievērojams skaits. Turklāt, ņemot vērā dzīvē gūtos novērojumus, tiesa atzīst, ka līgumi par virszemes televīzijas abonēšanas pakalpojumiem tiek slēgti vai nu uz nenoteiktu laiku, vai arī uz noteiktu laiku ar konkrētu termiņu. Turklāt lielākoties tie ir ilgtermiņa līgumi vismaz uz diviem gadiem. Tādējādi netiek piedāvāta iespēja noslēgt līgumu, piemēram, uz divām dienām un lauzt to, tad pēc divām dienām noslēgt līgumu uz piecām dienām un lauzt to u.tml. Kā redzams no SIA "Lattelecom" piedāvājuma internetā (*sk.: https://biznesam.lattelecom.lv/virszemes-tv*), tad līgumu maksa tiek noteikta par mēnesi, neparedzot mazāku abonēšanas periodu. Līdz ar to virszemes televīzijas pieslēgšana noteiktam dienu vai stundu skaitam faktiski nav iespējama.

Tāpat tiesa no lietas materiāliem nekonstatē, ka pieteicējas veiktie maksājumi par piestādītajiem rēķiniem (*lietas 52.–63.lapa*) par virszemes televīzijas pakalpojumu nodrošināšanu 14,09 *euro* bez PVN jeb 17,05 *euro* ar PVN mēnesī būtu ekonomiski nepamatoti vai nesamērīgi jeb tērēti ekskluzīvu un pārmērīgi dārgu pakalpojumu iegādei. Tāpat tiesa atzīst, ka nevar neņemt vērā arī to, ka mūsdienās iestādes darbā, kur ikdienā uzturas noteikts darbinieku un apmeklētāju skaits, iespēja skatīties politiski – analītiskus raidījumus vai ziņas lielākoties ir pašsaprotama lieta. Līdz ar to nevar arī atzīt, ka izdevumi par virszemes televīzijas pakalpojumiem būtu, objektīvi raugoties, lieki.

Ņemot vērā, iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka Lēmums nav pamatots un ir atceļams daļā par virszemes televīzijas abonēšanu izlietotajiem līdzekļiem 204,60 *euro*.

[14] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punkts noteic, ka valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Tā kā izskatāmajā lietā pieteikums ir apmierināms, no atbildētāja par labu pieteicējai piespriežama samaksātā valsts nodeva *(lietas 13.lapa)* par pieteikumu par lietas ierosināšanu 30 *euro*. Ņemot vērā, ka šajā administratīvajā lietā atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātā iestāde ir Birojs, tad pieteicējas samaksātā valsts nodeva ir piespriežama no Latvijas Republikas un tā jāatlīdzina no Biroja budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 253.panta pirmo daļu un 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt politiskās partijas /nosaukums A/ pieteikumu.

Atcelt ar tā pieņemšanas dienu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2017.gada 31.marta lēmumu Nr./numurs/.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu politiskajai partijai /nosaukums A/", reģistrācijas Nr./numurs/, juridiskā adrese: /adrese/, tās samaksāto valsts nodevu 30 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) D.Ābele